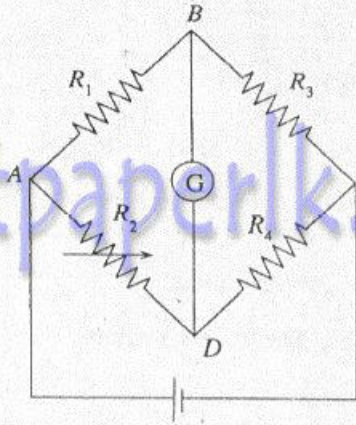

4. සේකු පරිපථයක් රූපසටහනේ පෙන්වා ඇත. R_1, R_3 සහ R_4 යනු ප්‍රතිරෝධ වන අතර R_2 යනු විචල්‍ය ප්‍රතිරෝධයක් වේ. G යනු මැද බිංදු ගැල්වනෝමීටරයකි.

මේ
සිරස්
සිඳිවිය
හෝ ලියන්න.

(a) R_2 හි අගය ශුන්‍යයේ සිට ඉතා ඉහළ අගයකට වැඩිකරන විට ගැල්වනෝමීටර උත්ක්‍රමයේ ඔබ නිරීක්ෂණය කරනු ලබන විචලනය කුමක් ද?

.....

(b) R_2 හි කිසියම් අගයකට සේකු ප-කුලනය වූ විට R_1 සහ R_2 හරහා ගලන ධාරාවන් පිළිවෙලින් I_1 සහ I_2 වේ.

(i) R_3 සහ R_4 තුළින් ගලන ධාරාවන් මොනවා ද?

.....

(ii) B සහ D අතර විභව අන්තරය කුමක් ද?

.....

(iii) පහත සඳහන් දෑ අතර සම්බන්ධතාවයන් ලියන්න.

V_{AB} (A සහ B අතර විභව අන්තරය) සහ V_{AD}

V_{BC} සහ V_{DC}

(iv) V_{AB}, V_{BC}, V_{AD} සහ V_{DC} සඳහා ප්‍රකාශන R_1, R_2, R_3, R_4, I_1 සහ I_2 ඇසුරෙන් ලියන්න.

$V_{AB} =$ $V_{BC} =$

$V_{AD} =$ $V_{DC} =$

(v) R_4 සඳහා ප්‍රකාශනයක් R_1, R_2 සහ R_3 ඇසුරෙන් ලබාගන්න.

.....
.....

(vi) $R_1 = 100 \Omega, R_3 = 50 \Omega$ සහ $R_2 = 82 \Omega$ නම් R_4 හි අගය සොයන්න.

.....
.....

[8 වැනි පිටුව බලන්න.

www.pastpaperlk.com

(c) ශුන්‍යයෙකුට ඉහත සේකුළු භාවිත කර ඉතා කුඩා $r (< 1 \Omega)$ ප්‍රතිරෝධයක් මැනීමට අවශ්‍ය විය. මහුට පහත සඳහන් දෑ සපයා ඇත.

10 Ω , 100 Ω සහ 1000 Ω ප්‍රතිරෝධ තුනක්

0 - 100 Ω සහ 0 - 1000 Ω ප්‍රතිරෝධ පෙට්ටි දෙකක්

මහු R_4 වෙනුවට නොදන්නා r ප්‍රතිරෝධය යොදන්නා ලදී. r හි අගය හැකිතාක් නිවැරදි ව නිර්ණය කිරීම සඳහා R_1 , R_2 සහ R_3 වෙනුවට ඉහත සඳහන් ප්‍රතිරෝධ සහ ප්‍රතිරෝධ පෙට්ටි අතරින් මහු තෝරා ගත යුත්තේ මොනවා ද?

R_1 සඳහා

R_2 සඳහා

R_3 සඳහා

(d) සේකුළු සංකුලනය වී ඇති විට, කෝෂය සහ ගැල්වනෝමීටරය එකිනෙක මාරුකරනු ලැබුවේ නම්, ගැල්වනෝමීටරයේ උත්ක්‍රමය කුමක් වේ ද?

www.pastpaperlk.com

www.pastpaperlk.com

www.pastpaper

www.pastpaper

මේ
ඡායා
කිසිවක්
ගො ඡායා.

03. (i) අභ්‍යන්තර පෘෂ්ඨයෙහි ප්‍රේරිත ආරෝපණය

$$= -1\mu\text{C}$$

$$\text{බාහිර පෘෂ්ඨයෙහි ප්‍රේරිත ආරෝපණය} = +1\mu\text{C}$$

(ii) $E = \frac{1}{4\pi\epsilon_0} \frac{Q}{r^2}$ මගින්

$$E_P = 9 \times 10^9 \times \frac{1 \times 10^{-6}}{0.2^2}$$

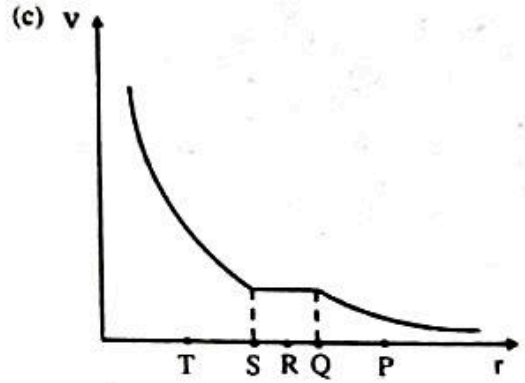
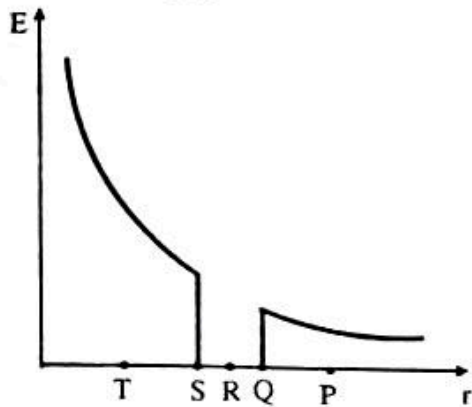
$$= 2.25 \times 10^5 \text{ NC}^{-1}$$

සන්නායකයක් තුළ විද්‍යුත් ක්ෂේත්‍රය ශුන්‍ය බැවින්

$$E_R = 0$$

$$E_T = 9 \times 10^9 \times \frac{1 \times 10^{-6}}{0.05^2}$$

$$= 3.6 \times 10^6 \text{ NC}^{-1}$$

(iv) අතිරේකව ලබාදෙන ආරෝපණය සන්නායක කබොලෙහි ඇතුළු පෘෂ්ඨයෙහි නොරැඳේ.
 \therefore ඇතුළු පෘෂ්ඨයෙහි ආරෝපණ සන්නත්වය

$$= \frac{-1 \times 10^{-6}}{4\pi \times 0.1^2}$$

$$= -7.96 \mu\text{C m}^{-2}$$

(-7.9 සහ -8.1 අතර ඕනෑම අගයක් නිවැරදි යයි සැලකේ.)

බාහිර පෘෂ්ඨයෙහි ආරෝපණ සන්නත්වය = 0

04. (i) $F = \eta A \frac{v}{d}$

(ii) සැ.යු. ඊතල වල දිග ක්‍රමයෙන් වෙනස් විය යුතු අතර ඊහිස එකම සරල රේඛාවක පිහිටිය යුතු වේ.

(iii) (a) $F = \eta A \frac{v}{d}$ මගින්

$$0.05 = \eta \times 10^{-2} \times \frac{0.01}{1 \times 10^{-3}}$$

$$\eta = 0.5 \text{ Nsm}^{-2}$$

(ඒකකය ලෙස $\text{kgm}^{-1}\text{s}^{-1}$ ද නිවැරදි වේ.)

(b) $F = \mu R$

$$\mu = \frac{F}{R} = \frac{0.05}{0.5 \times 10}$$

$$\mu = 0.01$$

(c) කාර්යය තෙරෙන ශීඝ්‍රතාව = $F \times v$

$$\therefore \text{තත්පරයක් තුළදී ඉතිරි කරගත හැකි ශක්තිය}$$

$$= 0.25 \times 0.01 - 0.05 \times 0.01$$

$$= 0.002 \text{ J}$$

(d) පෘෂ්ඨික ආතති බල මගින් කුට්ටිය මත පහළට බලයක් ක්‍රියා කරන බැවිනි.

(iii) (a) $V = \frac{1}{4\pi\epsilon_0} \frac{Q}{r}$ මගින්

$$V_P = 9 \times 10^9 \times \frac{1 \times 10^{-6}}{0.2}$$

$$= 4.5 \times 10^4 \text{ V}$$

$$V_Q = 9 \times 10^9 \times \frac{1 \times 10^{-6}}{0.15}$$

$$= 6.0 \times 10^4 \text{ V}$$

සන්නායකයක් තුළ විද්‍යුත් ක්ෂේත්‍රය ශුන්‍ය බැවින්

$$V_R = V_Q = 6.0 \times 10^4 \text{ V}$$

$$V_S = V_Q = 6.0 \times 10^4 \text{ V}$$

(b) $V = \frac{1}{4\pi\epsilon_0} \sum \left(\frac{Q}{r} \right)$ මගින්

$$V_T = 9 \times 10^9 \left\{ \frac{1 \times 10^{-6}}{0.05} - \frac{1 \times 10^{-6}}{0.10} + \frac{1 \times 10^{-6}}{0.15} \right\}$$

$$= 15.0 \times 10^4 \text{ V}$$

$$V_{TS} = V_T - V_S$$

$$= 15 \times 10^4 - 6 \times 10^4$$

$$= 9 \times 10^4 \text{ V}$$